

ILMOITUS

**Asia: Muistio täysistunnosta
– Bryssel 20. joulukuuta 2002¹**

I ISTUNNON AVAUS

1. Puheenjohtaja esitteli vuoden 2003 työohjelman

1. Puheenjohtaja Giscard d'Estaing avasi valmistelukunnan täysistunnon ja totesi olevansa tyytyväinen lopputulokseen, jonka Kööpenhaminan Eurooppa-neuvosto sai aikaan laajentumisesta. Hän kehotti valmistelukuntaa yhtymään niille kymmenelle maalle osoitettaviin onnitteluihin, joiden osalta neuvottelut on nyt saatu päätökseen.
2. Puheenjohtaja muistutti, että valmistelukunnalla on vuoden 2003 alusta alkaen edessään mittava työ, jos määräajasta, jonka Kööpenhaminan Eurooppa-neuvosto asetti valmistelukunnan työn loppuun saattamiselle, aiotaan pitää kiinni. Valmistelukunnan tammikuun istunnossa käsitellään alustavasti toimielinten toimintaa puheenjohtajan myöhemmin toimittaman asiakirjan pohjalta. Helmikuun ensimmäisessä istunnossa keskustellaan sosiaalista Eurooppaa käsittelevän työryhmän raportista, ja istunnossa voidaan käsitellä myös alueellista ulottuvuutta. Puheenjohtajisto on samaan aikaan aloittanut perussopimuksen artiklaluonnosten laatimisen täysistunnossa käytyjen keskustelujen ja eri

---

¹ Täysistunnon sanatarkka pöytäkirja on www-sivuilla osoitteessa
<http://european-convention.eu.int>

työryhmien raporttien perusteella. Ensimmäistä artiklakokonaisuutta (I, II ja III osasto) valmistellaan jo, ja sen on määrä olla valmiina valmistelukunnalle esitettäväksi tammikuun täysistunnossa, jotta siitä voitaisiin keskustella helmikuun täysistunnossa. Seuraava artiklakokonaisuus (V, VII ja IX osasto) on tarkoitus esittää helmikuussa ja kolmas (IV, VI, VIII ja X osasto) maaliskuuhuhtikuussa. Valmistelukunnan on näin ollen määrä saada valmis luonnos perussopimuksen ensimmäiseksi osaksi pääsiäiseen mennessä. Myös III osa (yleiset määräykset ja loppumääräykset) on tarkoitus toimittaa huhtikuussa.

3. Samaan aikaan on tarkoitus aloittaa perussopimuksen toisen osan työstäminen. Puheenjohtajisto aikoo jakaa valmistelukunnalle tammikuun loppuun mennessä perussopimuksen nykyisten määräysten analyysin. Siinä määritellään, mitkä artikkelit korvataan uusilla artikloilla uuden perussopimuksen I osassa, mitkä on korvattava uusilla artikloilla II osassa (esimerkiksi nykyiset YUTP- ja YOS-määräykset) ja mitkä edellyttävät ainoastaan teknisiä muutoksia (I osan uusien määräysten huomioon ottamiseksi). Puheenjohtajisto valmistelee ne II osan artiklaluonnokset, jotka edellyttävät sisältömuutoksia. Puheenjohtajisto on kaavailut, että ainoastaan teknisiä muutoksia vaativien artiklojen osalta valmistelukunnan sihteeristö tekisi yhteistyötä kolmen toimielimen oikeudellisten yksiköiden asiantuntijoista koostuvan ryhmän kanssa.
4. Artiklaluonnosten käsittelymenetelmät riippuvat täysistunnossa käytyjen keskustelujen tuloksista. Jos artiklaluonnokset hyväksytään täysistunnossa pääpiirteissään, valmistelukunnan jäseniä pyydetään toimittamaan kirjallisesti mahdolliset yksityiskohtaiset seikat, joiden huomioon ottamista he toivovat. Jos asiasisällöstä on erimielisyyttä, voidaan perustaa keskusteluryhmä, jolle annetaan täsmällinen toimeksianto ja tiukka aikataulu. Puheenjohtajisto haluaa varmistaa, että kaikki valmistelukunnan jäsenet ovat mahdollisimman täysipainoisesti mukana tässä valmistelukunnan työn uudessa ja ratkaisevassa vaiheessa, ja sen mielestä tällaiset työmenetelmiä koskevat ehdotukset ovat paras tae siitä, että valmistelukunta voi päästä mahdollisimman laajaan yksimielisyyteen ennen kesää.

2. Ulkoinen toiminta

– Keskustelu Jean-Luc Dehaenen johtaman työryhmän 7 raportista (CONV 459/02)

i. Raportin esittely: Jean-Luc Dehaene

5. Varapuheenjohtaja, työryhmän 7 puheenjohtaja Jean-Luc Dehaene esitteli raporttinsa (CONV 459/02). Hän totesi, että työryhmän lähtökohtana oli yhteinen halu varmistaa EU:n ulkoisen toiminnan parempi johdonmukaisuus ja tehokkuus, ja esitteli pääpiirteissään muutamia keskeisistä suosituksista. Työryhmä ehdottaa, että EU:n ulkoisen toiminnan periaatteet ja tavoitteet määriteltäisiin perussopimuksessa (tätä koskeva teksti on laadittu) ja että Eurooppa-neuvosto asettaisi näiden perusteella täsmälliset strategiset tavoitteet. Toimivallan osalta ehdotetaan, että perussopimuksessa mainittaisiin nimenomaisesti, että unionilla on toimivalta tehdä kansainvälisiä sopimuksia sisäiseen toimivaltaansa kuuluvissa asioissa. Työryhmä on selvittänyt keinoja, joiden avulla toimielinten sisäisiä ja niiden välisiä järjestelyjä voitaisiin vahvistaa ulkoisen toiminnan johdonmukaisuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi. Työryhmässä keskusteltiin useista vaihtoehdoista, joilla korkean edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen välistä koordinointia voitaisiin parantaa. Laaja enemmistö kannattaa ehdotusta, että näitä kahta tehtävää hoitaisi yksi henkilö, joka olisi komission jäsen mutta joka saisi YUTP-asioita koskevat toimeksiantonsa erikseen neuvostolta ja vastaisi sille niistä. Työryhmä on yhtä mieltä siitä, että päätöksenteon tehostamiseksi määräenemmistöpäätösten käyttöä YUTP-asioissa olisi lisättävä, ja suosittelee, että perussopimuksessa voitaisiin antaa Eurooppa-neuvostolle tulevaisuudessa mahdollisuus päättää yksimielisesti määräenemmistöpäätösten lisäämisestä. Määräenemmistöpäätösten laajentamista kaikille kauppapolitiikan aloille kannatetaan laajasti mutta ei yksimielisesti. Muut suositukset koskevat unionin ulkoisen edustuksen johdonmukaisuuden lisäämistä, kehitysyhteistyöpolitiikkaa ja Euroopan parlamentin tehtävää.

ii Täysistuntokeskustelu

6. Valmistelukunnan jäsenet olivat yleisesti ottaen tyytyväisiä ulkoista toimintaa käsittelevän työryhmän työhön ja erityisesti sen pyrkimykseen tuoda eri kantoja lähemmäs toisiaan ja määritellä yhteinen perusta tehtäväkuvauksessa esitetyille asioille. Valmistelukunnan jäsenet pitivät tärkeänä johdonmukaisuuden lisäämistä ja tehokkuuden parantamista, jotka olivat täysistunnossa pidetyissä puheenvuoroissa toistuvia aiheita. Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että unioni voi saavuttaa paljon yhteisellä toiminnalla kansainvälisissä yhteyksissä ja että sen olisi käytettävä kaikkia käytössään olevia välineitä johdonmukaisesti ja tehokkaasti. Keskeisenä kysymyksenä keskustelussa oli, millaiset järjestelyt – niin perussopimuksen muutokset kuin toimintatapojen uudistuksetkin – auttaisivat tekemään unionista vahvemman kansainvälisen toimijan, joka kykenee puolustamaan etujaan ja edistämään arvojaan. Muutamat jäsenet kuitenkin huomauttivat, että todellinen ratkaisua vaativa ongelma ei liity EU:n sisäisiin institutionaalisiin järjestelyihin vaan poliittiseen tahtoon ja sitoumuksiin saada aikaan yhteisiä kantoja keskeisistä poliittisista kysymyksistä.
7. Keskustelussa käsiteltiin seuraavia kysymyksiä.

Periaatteet ja tavoitteet

8. Työryhmän suositusta, jonka mukaan EU:n ulkoisen toiminnan perustana olevat periaatteet ja yleistavoitteet olisi määriteltävä perussopimuksessa selvästi, kannatettiin yleisesti. Laajalti kannatettiin myös työryhmän ehdottamaa tekstiä, jossa nämä "periaatteet ja tavoitteet" määritellään. Muutamat jäsenet pitivät kuitenkin valitettavana, ettei niissä mainita Euroopan unionin perusoikeuskirjaa. Eräät jäsenet olivat tyytyväisiä siihen, että periaatteissa ja tavoitteissa todetaan, että kehitysyhteistyöpolitiikan ensisijaisena tavoitteena pitäisi olla köyhyyden poistaminen erityisesti alhaisen tulotason maissa. Jotkut taas olivat huolissaan siitä, että tällainen maininta saattaa rajoittaa EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan toiminta-alaa.

Johdonmukaisuuden ja tehokkuuden sekä toimielinten rakenteiden välinen yhteys

9. Yleisesti todettiin, että ulkoisen toiminnan johdonmukaisuuden ja tehokkuuden lisäämistavoite on yhteydessä toimielinten organisointiin ja rakenteisiin. Useat jäsenet kannattivat yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston jakamista kahtia niin, että perustettaisiin erillinen ulkoisen toiminnan neuvosto. Monet jäsenet olivat sitä mieltä, että korkean edustajan tehtäviä hoitavan henkilön pitäisi toimia tämän neuvoston puheenjohtajana. Monet ilmoittivat kuitenkin epäilevänsä, olisivatko korkean edustajan ja neuvoston puheenjohtajan tehtävät yhteensopivia, etenkin jos korkean edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen tehtävät yhdistetään yhdelle henkilölle.
10. Suositusta, jonka mukaan komissioon olisi perustettava yhteyspiste kaikkia komission vastuulle kuuluvia ulkosuhteita varten, kannatettiin laajalti. Useat puhujat kannattivat tämän tehtävän antamista komission varapuheenjohtajalle.
11. Korostettiin, että on tärkeää välttää päällekkäisyyksiä sekä lisätä johdonmukaisuutta ja tehokkuutta yksiköiden tasolla. Monet kannattivatkin Euroopan ulkoisen toiminnan yksikön perustamista. Useat jäsenet totesivat kannattavansa EU:n diplomatiayksikön ja diplomaattikorkeakoulun perustamista, mutta toisten mielestä kansallisia rakenteita ei voida korvata, ja sen sijaan olisi parempi parantaa yhteistyötä jäsenvaltioiden nykyisten rakenteiden välillä.

Johdonmukaisuuden ja tehokkuuden sekä välineiden ja päätöksentekomenettelyjen välinen yhteys

12. Yhtä mieltä oltiin siitä, että on tarpeen hyödyntää paremmin nykyisiä mahdollisuuksia tehdä päätöksiä määräenemmistöllä YUTP:n alalla sekä määräyksiä, jotka antavat mahdollisuuden joustavuuteen, kuten rakentavaan äänestämistä pidättymiseen. Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että perussopimukseen olisi hyödyllistä sisällyttää määräys, jossa Eurooppa-neuvostolle annettaisiin tulevaisuudessa mahdollisuus päättää yksimielisesti määräenemmistön perustuvan päätöksenteon lisäämisestä. Muutamat halusivat edetä pidemmälle ja sisällyttää määräenemmistöpäätösten lisäämisen jo nyt uuteen perussopimukseen, jotta tehokas päätöksenteko laajentuneessa unionissa helpottuisi. Heidän mielestään jo määräenemmistöpäätöksen mahdollisuus auttaisi neuvostoa pääsemään yksimielisyyteen. Toiset korostivat, ettei jäsenvaltio voisi hyväksyä jäämistä vähemmistöön asiassa, jossa kyse on sen elintärkeistä eduista, minkä vuoksi he kannattivat suojalauseketta tällaisten tilanteiden estämiseksi.

13. Hyvin laajasti kannatettiin ehdotuksia määräenemmistöpäätösten ulottamisesta kaikille kauppapolitiikan aloille, myös palveluihin ja henkiseen omaisuuteen. Muutamat kuitenkin korostivat, ettei tämä saisi vaikuttaa yhdenmukaistamiseen sisäisen politiikan aloilla. Toiset varoittivat määräenemmistöpäätösten käytöstä tällä alalla, sillä he olivat huolissaan sen vaikutuksista toimivallan jakamiseen sisäpolitiikan aloilla.
14. Useat puhujat korostivat, että kehitysyhteistyön ja ulkoisen toiminnan muiden näkökohtien ja sisäpolitiikkojen ulkoisten näkökohtien johdonmukaisuus on varmistettava. Muutamat korostivat, että EU:n kehitysapuohjelmia on tärkeää kohdentaa köyhyyteen. Useat puhujat tähdensivät myös, että Euroopan tason päätöksentekoa sekä kansallista kehitysyhteistyöpolitiikkaa ja varojen käyttöä on koordinoitava paremmin.
15. Useat jäsenet kannattivat ehdotusta, jonka mukaan perussopimukseen sisällytettäisiin "yhteisiä aloitteita" koskeva määräys. Niissä yhdistyisivät EU:n ulkoisen toiminnan eri näkökohdat, ja ne kannustaisivat näin ollen johdonmukaiseen lähestymistapaan.

YUTP:n alan nopean toiminnan valmiuksien ja rahoituksen saatavuuden välinen yhteys

16. Korostettiin, että unionin on voitava panna päätöksensä täytäntöön konkreettisina toimina ja että YUTP:lle on näin ollen varattava EU:n talousarvioon riittävästi varoja. Useat valmistelukunnan jäsenet kannattivat ehdotusta, jonka mukaan korkean edustajan tehtäviä hoitavalla henkilöllä olisi valtuudet vapauttaa tarvittava rahoitus, jotta paikalla vallitsevaan tilanteeseen olisi mahdollista reagoida nopeasti.

Euroopan parlamentin tehtävä

17. Monet jäsenet olivat sitä mieltä, että Euroopan parlamentin asemaa EU:n ulkoisessa toiminnassa olisi vahvistettava. Muiden toimielinten olisi toimitettava sille enemmän tietoja, sen asemaa kansainvälisten sopimusten neuvottelussa ja tekemisessä olisi vahvistettava (hyväksyntämenettely sopimuksissa, joilla on EU:n talousarvioon kohdistuvia rahoitusvaikutuksia tai jotka koskevat yhteispäätösmenettelyllä sisäisesti päätettyjä kysymyksiä) ja sen olisi voitava keskustella säännöllisesti YUTP-kysymyksistä korkean edustajan tehtäviä hoitavan henkilön kanssa.

Ulkoinen edustus

18. Useimmat puhujat korostivat selkeyden merkitystä unionin ulkoisessa edustuksessa ja olivat yhtä mieltä siitä, että ulkoinen edustus olisi järjestettävä siten, että sillä edistetään unionin mahdollisuuksia vaikuttaa kansainväliseen kehitykseen. Erittäin monien puhujien mielestä tämä merkitsee, että unionin olisi pyrittävä saamaan virallinen asema tai mahdollisesti täysjäsenyys alaan erikoistuneissa kansainvälisissä järjestöissä. Muutamat lisäsivät, että tämä ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden asemaan niissä. Useat puhujat totesivat, että kysymystä euroalueen yhteisedustuksesta kansainvälisissä rahoituslaitoksissa olisi selvitettävä tarkemmin. Eräiden jäsenten mielestä yhteistä edustajaa tai yhteisedustusta tärkeämpää olisi välittää yhteistä viestiä. Yleisesti oltiin yhtä mieltä siitä, että koordinointia kansainvälisissä järjestöissä ja konferensseissa olisi parannettava.

Toimielinten ja toimijoiden väliset suhteet

19. Valmistelukunnan jäsenet yhtyivät työryhmän arvioon, jonka mukaan YUTP:n korkean edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen tehtäviä on tarkasteltava uudelleen samalla kun selvitetään, miten voitaisiin varmistaa toisaalta ulkopoliittisten päätösten ja toisaalta ulkosuhteiden alalla käytettävien välineiden parempi keskinäinen johdonmukaisuus.
20. Useiden puhujien mielestä molemmat tehtävät olisi sulautettava komissioon. Osa heistä asetti kyseenalaiseksi työryhmän suosituksissa esitetyn vaihtoehdon, jonka mukaan yksi henkilö hoitaisi molempia tehtäviä (*double hatting*); osa hyväksyisi sen väliaikaisena ratkaisuna. Monet muut puhujat kannattivat tätä vaihtoehtoa ja pitivät sen etuna sitä, että siinä otetaan huomioon eri politiikanalojen erityisjärjestelyt samalla kun varmistetaan yleinen johdonmukaisuus.

21. Monista jäsenistä tehtävät olisi säilytettävä erillisinä, ja he suosittelivat käytännön toimia yhteistyön lisäämiseksi ja johdonmukaisuuden parantamiseksi näiden politiikan alojen välillä. Neuvostolla on keskeinen asema ulkopolitiikassa, ja korkean edustajan erityinen suhde hallituksiin ja etenkin ulkoministereihin olisi säilytettävä. ETPP ja sotilaalliset voimavarat ovat lisäksi tärkeitä keinoja tukea ulkopolitiikkaa, eikä vastuuta puolustusasioissa pidä siirtää komissiolle. Keskusteltaessa vaihtoehdosta, jossa yksi henkilö hoitaisi molempia tehtäviä, korostettiin sen toteutettavuutta, sen mahdollisia vaikutuksia kollegiona toimivan komission luonteeseen ja toimintaan sekä vaikeuksia, joita aiheutuisi, jos yksi henkilö olisi vastuussa molemmille tahoille. Muutamat jäsenet eivät pitäneet suotavana, että tällaisen kaksoistehtävän hoitaja tai ulkoasiainedustaja toimisi ulkoisen toiminnan neuvoston puheenjohtajana. Toisista olisi johdonmukaisuuden kannalta tärkeämpää, että korkea edustaja toimisi neuvoston puheenjohtajana kuin että korkean edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen tehtävät yhdistettäisiin yhdelle henkilölle.
22. Yksi jäsen suositteli, että perustettaisiin EU:n ulkoministerin tehtävänimike. EU:n ulkoministeri toimisi Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan alaisuudessa hoitaen nykyisen korkean edustajan tehtäviä, ja hänellä olisi toimivaltaa myös ulkosuhteissa.
23. Erittäin monet puhujat olivat sitä mieltä, että kysymystä korkean edustajan ja ulkoasioista vastaavan komission jäsenen tehtävistä olisi käsiteltävä perusteellisemmin osana laajempaa institutionaalista keskustelua.

iii Yhteenveto

24. Varapuheenjohtaja Jean-Luc Dehaene korosti, että työryhmä pyrki työssään lisäämään keskinäistä ymmärrystä ja lähentämään useista kysymyksistä vallinneita erilaisia näkökantoja. Työryhmän jäsenten yhteisenä tavoitteena oli määritellä yhteinen perusta, jolta unioni voisi edetä kohti tehokkaampaa ja johdonmukaisempaa toimintaa. Hän totesi, että monia työryhmän suosituksia kannatettiin täysistunnossa laajasti.

25. Vastauksena esitettyihin kommentteihin hän täsmensi, että määräenemmistöpäätöksiä YUTP:ssa olisi syytä pitää tärkeänä keinona, joka helpottaa yksimielisyyden aikaan saamista, että unionin jäsenyys kansainvälisissä järjestöissä ei vaikuttaisi jäsenvaltioiden asemaan niissä ja että EU:n diplomatiayksikköä ja diplomaattikorkeakoulua koskevilla ehdotuksilla on tarkoitus täydentää eikä korvata jäsenvaltioiden vastaavia elimiä. Hän vahvisti myös, että raportin suositusten mukainen vaihtoehto, jossa yksi henkilö hoitaisi korkean edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen tehtäviä, esitettiin, jotta otettaisiin huomioon toisaalta tarve säilyttää YUTP:n ja ulkosuhteiden muiden näkökohtien erilliset järjestelyt, toisaalta tarve parantaa koko EU:n ulkoisen toiminnan johdonmukaisuutta.
26. Varapuheenjohtaja Jean-Luc Dehaene totesi, että korkean edustajan tehtävää ja komission vastuuta ulkoisessa toiminnassa sekä kysymyksiä, jotka liittyvät vaihtoehtoon, jossa yksi henkilö hoitaisi korkean edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen tehtäviä, tullaan käsittelemään edelleen osana laajempaa institutionaalista keskustelua.

Puolustus

– Keskustelu Michel Barnierin johtaman työryhmän 8 raportista (CONV 461/02)

i. Raportin esittely: Michel Barnier

27. Työryhmä 8:n puheenjohtaja Michel Barnier esitteli raporttinsa (CONV 461/02). Hän painotti, että ensimmäisen osan oli tarkoitus olla kuvaileva; tämä oli tärkeää, jotta jäljempänä olevat suositukset voisi nähdä oikeassa yhteydessä. Puolustus oli erityisen velvoittava aihe: työryhmän oli laadittava suosituksia, jotka olivat sekä realistisia että uskottavia. Työryhmän eri jäsenet lähestyivät aihetta eri näkökulmista. Toinen osa kuitenkin sisältää työryhmän keskuudessa laajan kannatuksen saavuttaneita suosituksia. Raportissa myös mainitaan selvästi mahdolliset eriävät näkemykset. Jäsenvaltioiden erilaiset valmiudet, taustat ja pyrkimykset,

joita työryhmän puheenvuoroissa tuli esille, tuovat selkeästi esiin joustavuuden tarpeen. Raportin keskeinen osa käsittelee ehdotuksia tiiviimmästä yhteistyöstä niiden jäsenvaltioiden välillä, jotka haluavat kehittää edelleen eräitä turvallisuus- ja puolustuspolitiikan näkökohtia. Barnier ilmaisi tyytyväisyytensä sopimukseen unionin ja Naton välisistä pysyvistä järjestelyistä, joiden avulla unionin oli mahdollista johtaa omia operaatioita entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa ja Bosniassa. Hän esitteli työryhmän pääasialliset suositukset.

ii. Täysistuntokeskustelu

28. Keskustelussa työryhmän työskentely sai laajaa kannatusta, ja moni puhuja kannatti kaikkia raportin suosituksia. Useat puhujat korostivat ETPP:n yleistavoitteiden mainitsemisen merkitystä raportissa ja sitä, ettei työryhmän suositusten tarkoituksena ollut unionin muuttaminen sotilasliitoksi. Jotkut puhujat korostivat, että ETPP oli säilytettävä unionin YUTP:n osana; joidenkin mielestä tämä tarkoitti sitä, ettei perustuslakia koskevassa sopimuksessa tulisi olla erillistä lukua puolustuksesta. Yksi puhuja ei kannattanut raportin sisältöä: hänen mielestään puolustus- ja turvallisuusasiat olivat yksittäisten jäsenvaltioiden ja Naton asia. Eräs toinen puhuja pahoitteli ETPP:n kehittämistä yleensäkin ja toivoi sen sijasta unionin demilitarisoimista.
29. Puhujien valtaenemmistö kannatti raportin suosituksia Petersbergin tehtävien ajantasaistamisesta. Yksi puhuja halusi varmistua siitä, ettei "konfliktineston" lisääminen merkitse sitä, että unioni voi toteuttaa ennaltaehkäiseviä sotilaallisia toimia. Laajalti kannatettiin myös ehdotuksia, joiden mukaan kriisinhallintaoperaatioiden johdonmukaisuutta ja tehokkuutta oli lisättävä. Useat olivat tyytyväisiä erityisesti ehdotukseen korkean edustajan aseman vahvistamisesta kriisinhallintaoperaatioissa; toiset korostivat (kuten raportissa todettiin), että korkean edustajan tulee toimia neuvoston alaisuudessa ja tiiviissä ja jatkuvassa yhteydessä poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteaan ja että mahdollisissa uusissa järjestelyissä tulee ottaa huomioon sotilaallisen johtajajärjestelmän yhtenäisyys.

30. Ehdotus, jonka mukaan perustettaisiin rahasto kriisinhallintaoperaatioiden valmisteluvaiheen rahoittamiseksi, sai laajaa kannatusta. Yksi puhuja korosti, että oli ratkaistava se, miten rahoitetaan kriisinhallintaoperaatioiden sotilaallisen toiminnan yhteiset kustannukset.
31. Useat puhujat olivat tyytyväisiä suosituksiin joustavuuden lisäämisestä päätöksenteossa. Toiset taas katsoivat, että joustavuutta lisäävät järjestelyt lisääisivät myös jakoa jäsenvaltioiden välillä. Erityisesti ehdotettiin, että tällaisten järjestelyjen pitäisi perustua unionin olemassa oleviin toimielimiin. Useat puhujat kannattivat ajatusta tiivimmän yhteistyön muodon perustamisesta (euroalueen tapaan) sitä haluavien jäsenvaltioiden välillä. Jotkut puhujat korostivat osallistumiskriteerien vahvistamisen merkitystä, mutta eräs vaati tällaisten kriteerien vahvistamista, jotta vältettäisiin vähemmän sotilaallisia voimavaroja omaavien jäsenvaltioiden syrjäyttäminen. Useat puhujat kannattivat ajatusta tiivimmän yhteistyön sallimisesta ETPP:n alalla. Toiset taas olivat varovaisempia ja vaativat asian pohtimista edelleen. Yksi puhuja vaati erityisesti, että perustamissopimuksessa määrätyt tehtävät (esim. Petersbergin tehtävät) on jatkossakin hyväksyttävä koko EU:ssa.
32. Solidaarisuuslausekkeen sisällyttämistä perussopimukseen kannatettiin laajalti. Lauseke mahdollistaisi kaikkien unionin käytettävissä olevien välineiden (mukaan lukien sotilaalliset voimavarat ja ETPP:n rakenteet mutta myös poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö, pelastuspalvelu, rajavalvonta jne.) käyttöönoton, ja niillä autettaisiin jäsenvaltioita selviytymään unionin alueelle kohdistuvista terrori-iskuista ja suojelemaan siviiliväestöä ja demokraattisia instituutioita. Jotkut pitivät tärkeänä tällaisen lausekkeen soveltamista koskevien kriteerien noudattamista työryhmän raportissa esitetyllä tavalla.
33. Monet puhujat halusivat mennä pitemmälle laajentamalla lausekkeen soveltamisalaa ja kannattivat näin ollen ajatusta "solidaarisuutta ja yhteistä turvallisuutta koskevasta lausekkeesta", joka ei rajoittuisi terrorismin uhkaan. Monet olivat sitä mieltä, että tulevaan

sopimukseen tulee sisältyä yhteistä puolustusta koskeva lauseke mahdollisesti pöytäkirjana, johon voisivat liittyä ne jäsenvaltiot, jotka haluavat allekirjoittaa sen. Eräät katsoivat, että tämä mahdollistaisi Länsi-Euroopan unionin jäljellä olevista Brysselin sopimuksen V artiklan mukaisista puolustusvelvoitteista huolehtimisen EU:n puitteissa. Useat puhujat vastustivat voimakkaasti yhteisen puolustuksen sisällyttämistä EU:hun. Yksi jäsen voisi harkita WEU:n sopimuksen V artiklan sitoumuksen sisällyttämistä pöytäkirjaan edellyttäen, että sitä täydennettäisiin saman sopimuksen IV artiklan määräyksillä.

34. Erikoistuneiden siviili- tai sotilaspelastuspalveluyksiköiden perustaminen sai laajaa kannatusta. Yksi puhuja halusi vahvistusta sille, että niihin voitaisiin turvautua luonnononnettomuuksien tapahtuessa.
35. Euroopan puolustusmateriaali- ja strategiatutkimusviraston perustaminen sai yksimielisen kannatuksen. Useat puhujat katsoivat, että tähän tulisi yhdistää puolustusalan markkinoiden avautuminen, joka myöhemmin johtaisi sisämarkkinoiden perustamiseen. Eräs puhuja vaati tätä varten nykyisen 296 artiklan tarkistamista. Useat puhujat korostivat, että ETPP:lla tulee olla riittävästi voimavaroja ollakseen uskottavaa, ja kannattivat sen vuoksi työryhmän suosituksia voimavarojen arviointijärjestelmästä. Erityisesti korostettiin, että tällä alalla on tärkeämpi mitata tuloksia kuin keinoja. Laajaa kannatusta sai myös suositus puolustusministereiden neuvoston perustamisesta.
36. Toimielinrakenteen osalta huomattava osa puhujista kannatti suositusta, jonka mukaan korkea edustaja vastaisi edelleen ETPP:sta. Useat puhujat painottivat riittävän parlamentaarisen valvonnan merkitystä ETPP:n alalla. Joidenkin mielestä tämä oli lähinnä kansallisten parlamenttien asia (ehdotettiin työryhmän raportin esittämistä kansallisille parlamenteille). Muutamit puhujat kuitenkin katsoivat, että Euroopan parlamentilla tulisi olla keskeisempi asema, jopa niin, että operaation käynnistäminen edellyttäisi EP:n hyväksyntää. Kysymyksiä herätti myös WEU:n parlamentaarisen yleiskokouksen tulevaisuus siinä tapauksessa, että WEU:n jäljellä olevat sitoumukset siirrettäisiin EU:lle. Jotkut ehdottivat, että EP ottaisi tehtävät hoitaakseen.

iii. Yhteenveto

37. Michel Barnier kiitti valmistelukuntaa työryhmän raportin saamasta myönteisestä vastaanotosta. Useissa kysymyksissä työryhmän suosituksia oli kannatettu lähes yksimielisesti. Yhteenvetona hän totesi, että

- a) Petersbergin tehtävien ajantasaistamisesta ja kriisinhallinnan johdonmukaisuuden ja tehokkuuden parantamisesta vallitsee yksimielisyys.
- b) valmistelukunnassa tuetaan laajasti solidaarisuuslauseketta. Se on muotoiltava uuteen sopimukseen huolella, jotta soveltamisala ja käytettävät välineet on esitetty selkeästi.
- c) suositus puolustusmateriaali- ja voimavaravirastosta oli hyväksytty.
- d) kannatetaan voimakkaasti sitä, että korkea edustaja vastaa edelleen ETPP:sta. Tämä on otettava huomioon myöhemmissä keskusteluissa, jota käydään institutionaalisista järjestelyistä ulkoisen toiminnan alalla yleensä (jatkona työryhmä 7:n raportista käydylle keskustelulle).
- e) yksimielisyyteen ei päästy ehdotuksista, joilla pyritään lisäämään joustavuutta sekä kriisinhallinnan että yhteisen puolustuksen aloilla. Useiden valmistelukunnan jäsenten voimakas vaatimus pidemmälle menevästä yhteistyöstä on kuitenkin pantu merkille. Puheenjohtajiston on pohdittava, miten niveltää yhteen tiiviimmän yhteistyön mahdolliset muodot ja laajuudeltaan sellainen puolustuspolitiikka, johon kaikki EU:n jäsenet osallistuisivat, sekä kaikilta edellytettävä poliittinen solidaarisuus.
- f) riittävää, erityisesti kansallisten parlamenttien suorittamaa parlamentaarista valvontaa on myös vaadittu voimakkaasti.

3. Kyselytunti

38. Kysymyksiä ei esitetty.

II VALMISTELUKUNNAN SEURAAVA ISTUNTO

39. Puheenjohtaja ilmoitti, että valmistelukunnan seuraava istunto on maanantaina 20. tammikuuta iltapäivällä ja tiistaina 21. tammikuuta aamupäivällä. Aiheena on toimielinten toiminta.

Täysistunto 20. joulukuuta 2002

LUETTELO PUHUJISTA

puheenvuoron käyttämisjärjestyksessä

Ulkoinen toiminta - Puolustus

Keskustelu Jean-Luc Dehaenen johtaman työryhmän 7 raportista (CONV 459/02)

Keskustelu Michel Barnierin johtaman työryhmän 8 raportista (CONV 461/02)

Alain LAMASSOURE – Euroopan parlamentti

René van der LINDEN – Alankomaat (parlamentti)

Peter HAIN – Yhdistynyt kuningaskunta (hallitus)

Louis MICHEL – Belgia (hallitus)

Antonio VITORINO – komissio

Paraskevas AVGERINOS – Kreikka (parlamentti)

Teija TIILIKAINEN – Suomi (hallitus)

Andrew DUFF – Euroopan parlamentti

Frans TIMMERMANS – Alankomaat (parlamentti)

Lamberto DINI – Italia (parlamentti)

Kimmo KILJUNEN – Suomi (eduskunta)

Hubert HAENEL – Ranska (parlamentti)

Lena HJELM-WALLEN – Ruotsi (hallitus)

Marta FOGLER – Puola (parlamentti)

(Siniset kortit: Kiljunen, Serracino-Inglott, Hain, Maclellan, Kelemen)

Henning CHRISTOPHERSEN – Tanska (hallitus)

Valdo SPINI – Italia (parlamentti)

John CUSHNAHAN – Euroopan parlamentti

Michael ATTALIDES – Kypros (hallitus)

Pierre LEQUILLER – Ranska (parlamentti)

Dick ROCHE – Irlanti (hallitus)

Elmar BROK – Euroopan parlamentti

Gijs de VRIES – Alankomaat (hallitus)

Klaus HÄNSCH – Euroopan parlamentti

Carlos CARNERO – Euroopan parlamentti
 Peter SKAARUP – Tanska (parlamentti)
 Rytis MARTIKONIS – Liettua (hallitus)
 Ivan KORCOK – Slovakia (hallitus)
 John BRUTON – Irlanti (parlamentti)
 Linda McAVAN – Euroopan parlamentti
 Ernâni LOPES – Portugali (hallitus)
 Josep BORRELL – Espanja (parlamentti)
 Gianfranco FINI – Italia (hallitus)
 Ben FAYOT – Luxemburg (parlamentti)
 Henrik HOLOLEI – Viro (hallitus)
(Siniset kortit: Hain, MacCormick)
 Alberto COSTA – Portugali (parlamentti)
 Piia-Noora KAUPPI – Euroopan parlamentti
 Alfonso DASTIS – Espanja (hallitus)
 Henrik Dam KRISTENSEN – Tanska (parlamentti)
 Dominique de VILLEPIN – Ranska (hallitus)
 Hanja MAIJ-WEGGEN – Euroopan parlamentti
 Adrian SEVERIN – Romania (parlamentti)
 Maria Eduarda AZVEDO – Portugali (parlamentti)
 Aloiz PETERLE – Slovenia (parlamentti)
 Sylvia-Yvonne KAUFMANN – Euroopan parlamentti
 Jan FIGEL – Slovakia (parlamentti)
 Ysar YAKIS – Turkki (hallitus)
 Pronsias DE ROSSA – Irlanti (parlamentti)
 Peter SERRACINO-INGLOTT – Malta (hallitus)
(Siniset kortit: Fayot, Hain, van Eekelen, MacCormick)
 Joschka FISCHER – Saksa (hallitus)
 Edmund WITTBRODT – Puola (parlamentti)
 Irena BELOHORSKÁ – Slovakia (parlamentti)
(Sininen kortti: Kiljunen)
 Pervenche BERÈS – Euroopan parlamentti
 Georges KATIFORIS – Kreikka (hallitus)
 Jacques SANTER – Luxemburg (hallitus)

Teresa ALMEIDA GARRETT – Euroopan parlamentti
Jürgen MEYER – Saksa (parlamentti)
István SZENT-IVANYI – Unkari (parlamentti)
William ABITBOL – Euroopan parlamentti
Gisela STUART – Yhdistynyt kuningaskunta (parlamentti)
Sören LEKBERG – Ruotsi (parlamentti)
Alejandro MUÑOZ ALONSO – Espanja (parlamentti)
Riitta KORHONEN – Suomi (eduskunta)
Liviu MAIOR – Romania (parlamentti)
Hennes FARNLEITNER – Itävalta (hallitus)
Cristiana MUSCARDINI – Italia (parlamentti)
Rihards PIKS – Latvia (parlamentti)
Jan KOHOUT – Tšekin tasavalta (hallitus)
Göran LENNMARKER – Ruotsi (parlamentti)
Kemal DERVIS – Turkki (parlamentti)
(Siniset kortit: Spini, Kiljunen, Dini)
Joschka FISCHER – Saksa (hallitus)
